

Ir tuomet pasirodė fėja krikštamotė...

Pasakų skaitymas, kūrimas ir sekimas – įtraukianti erdvė tėvams ir vaikams megzti artimesnį ryšį, perduoti pamokymus, išlaisvinti kūrybiškumą ir jėgas, kurių taip reikia vaikams sprendžiant gyvenimo uždavinius.

Kaip susitaikyti su draugu? Kaip apginti savo žaisliukus? Kaip priimti naują brolių/sesę? Kaip susitaikyti su tuo, kad tėveliai nebemyli vienas kito?

Sunkūs klausimai ikimokyklinio amžiaus vaikui. Kartais gali padėti paprasti stebuklai – pasakos ir pasakojimai, kuriems galima sukurti tokią pabaigą, kokios norisi. Arba taip išsisukti iš bėdos, kaip dar niekas nedarė. Arba tapti superherojumi ir įveikti visus sunkumus.

Pasakose galima išbandyti įvairius vaidmenis (princesės, kalvio, drakono, mamos ar tėčio), kovas, amatus, galų gale legaliai pabūti blogiečiu...

Visos pasakose pasitaikančios kliūtys – tai galimybė augti, keistis, stiprėti, tapti gudresniu, siekti to, ko nori, rasti išeitį iš sudėtingų situacijų, pažiūrėti iš kitos pusės.

Pasakas galima piešti, lipdyti, karpyti, konstruoti, statyti – tokiu būdu jos išgyvenamos dar giliau, vaikas patiria tikrą nuotykį, tikrą kelionę. Ir tuo pačiu gali pastiprinti smulkiosios motorikos, kūno kontrolės ir emocijų pažinimo, bendradarbiavimo įgūdžius.

Kaip kurti pasaką?

- Vaikams iki 5 metų artimesni pasakų herojai – gyvūnėliai, vyresniems vaikams – jų amžiaus ir lyties, į juos pačius panašūs vaikai.
- Pagrindinis herojus turi turėti specialią užduotį, kuri gali priminti apie vaiko kasdienes uždavinius: rasti daiktą ar simbolį, surūšiuoti pagal požymius, įveikti baimę keliančią situaciją, įrodyti savo pranašumą, išmokti naujų įgūdžių ir pan.
- Pagrindinis herojus turi įveikti tam tikras kliūtis: pereiti mišką, kažką atspėti, atrakinti, pabėgti iš nelaisvės, pergudrauti piktavalius, pasirinkti gerį ar blogį. Tai kelionė, kurios metu herojus išmoksta nugalėti savo silpnybes.
- Pabaigoje būtinas laimėjimas, kuris parodytų, kad herojus sustiprėjo ir pasiekė tikslo.

Jeigu nepavyksta sukurti, naudokitės savo vaikystės istorijomis arba skurtomis upasakomis:

Patiems mažiausiems tinka trumpos pasakėlės, kuriose vis atsiranda naujas posūkis ir kyla susidomėjimas, kas gi bus po to – Vištytė ir gaidelis, Pagrandukas, Dangus griūva, Maša ir Lokys, ir pan.

Vidurinio amžiaus vaikams tinka pasakos, perduodančios gyvenimišką patirtį, emocijų raiškos ypatumus – Jaučio trobelė, Pirštinė, Lapė, strazdelis ir varna, Žvirblis ir vilkas, Kiškis ir ežys, ir pan.

Priešmokyklinio amžiaus vaikams pasakos atskleidžia šeimos gyvenimo vingius, konfliktų sprendimų galimybes, humoro jausmą – Dešimt vyrų dykaduonių, Gudrus ponas, žmogus dar gudresnis, Tinginė pati, Išmintingoji Elzė, ir pan.

Baisios pasakos (šiurpės) tinka tik vaikams nuo 7 metų. Keletą kartų sekant tokias pasakas, vaikai išmoksta susidoroti su baimėmis, kontroliuoti emocijas ir įtampą, atsiranda nauji reagavimo būdai – Bildukas, Giltinė kūma, Kaukai ir pan.

*Pagal spaudą parengė Klaipėdos pedagoginės psichologinės tarnybos psichologė
Monika Pranauskienė*